

# ንኣቕሑ ገዛ ዚኸውን ልቓሕ ገንዘብ

CSN FAKTABLAD 2010 TIGRINJA

## መን ንምንታይ ይልቃሕ?

ንዑቕብኛታትን ንገለ ደቂ ወጻኢን፡ ምቕመጢ ቤት ረኽቦም ምስ ዝግዕዙ፡ ንኣቕሑ ገዛ ዝኸውን ልቓሕ ገንዘብ ንምርካብ ምልክት ምእታው ይክኣል። እዚ ልቓሕ ዝፍቀደልካ ግን፡ ኣብቲ ናይ ኮሙን ናይ ስደተኛታት ምቕባል መደብ እትወ ምስ ትኸውንን፡ እቲ ኮሙን መጀመርታ ክቕበለካ ከሎ፡ 18 ዓመት ዝመላእካ ምስ ትኸውንንን እዩ።

ንኣቕሑት ገዛ ዝኸውን ልቓሕ ገንዘብ ዚፍቀደልካ፡ ኣቕሑ ናብ ዘይብሉ ገዛ ምስ ትግዕዞ፡ ወይ ኣቕሑ ናብ ዘለው ገዛ ምስ ትግዕዞ፡ ወይ ውን ናብ ሓደ ክፋል ናይ ሓደ ስድራ ቤት ከም ትኸውን ይኮን ምስ ትግዕዞ እዩ። ናይ ኣቕሑ ገዛ ልቓሕ፡ ንናይ ክሸነን ንዓቢይቲ ኣቕሑ ገዛ ተባሂሉ ዚውሃብ ልቓሕ ገንዘብ ድኣ ኣምበር፡ ንኸልእ ልሙድ መዓልታዊ መንባብራ፡ ማለት ንመግቢ ወይ ንክራይ ዚውዕል ኣይኮነን።

## መዓስ ክትልቃሕ ትኸልል?

እቲ ናይ ልቓሕ ምልክት፡ ካብታ ምጀመርታ ናብ ኮሙን ዝግዓዝካ ስለት ጀመሩ፡ ኣብ ውሽጢ ክልተ ዓመት ከቐርብ የድሊ። እዚ ሕጊዚ ዋላ ነቲ ንመመላእታ ልቓሕ እትእትዎ ጹሑፍ ወን ይምልከት እዩ።

## ብዝሒ ልቓሕ ገንዘብ

ብዝሒ ናይቲ ልቓሕ ገንዘብ ከውሰን ዝክእል፡ ብዝሒ ኣባላት ናይ ስድራ ቤት፡ ከማኡውን እቲ እትካረዩ ገዛ፡ ኣቕሑ ኣለዎ ወይ ዘይብሉ ምኃንን፡ ተመርግሩ ኢዩ። እቲ ዘለካ ወልቃዊ ንብረትውን ኣብ ግምት ይኣቱ እዩ። ካብቲ ዚፍቀደልካ ብዝሒ ገንዘብ ንታሕቲ ክትልቃሕ ትኸልል ኢኻ። ኣገባብ ኣገማምታ ልቓሕ ድማ በዚ ኣብ ታሕቲ ተዘርዚሩ ዘሎ መምርሒ እዩ።

ብዝሒ ስድራ	ኣቕሑ ንዘይብሉ	ኣቕሑ ንዘለዎ
1	15 000	5 000
2	20 000	5 000
3	25 000	5 000
4	30 000	5 000
5	35 000	5 000

## ናይ ልቓሕ ምልክታ ብኸመይ ተእቱ?

ኣብቲ ዘለኻዮ መዕቆቢ ስደተኛታት ምስ ዚርከብ ፈጻሚ ጉዳይካ፡ ወይ ኣብቲ ናይ ኮሙን ምምሕዳር ስደተኛታት ዘሎ ወኪል ርክባት ምስ እትማያየ፡ ዝያዳ ሓበሬታ ከህቡኻን፡ ነቲ ናይ ልቓሕ ገንዘብ ምልክታ፡ ብኸመይ ከም እትመላእ

ኪሕግዙኻ ይኸእሉ እዮም። ብድሕሪኡ ነቲ ዝተመልኦ ምልክታ ባዕላዮም ናብ CSN ክሰድዎ እዮም።

## ወሰኽ ልቓሕ ይፍቀድዶ?

ነቲ ቅድሚ ሕጂ ዝተፈቐደልካ ልቓሕ፡ መመላእታ ዝኸውን ተወሳኺ ገንዘብ ክትልቃሕ ምስ ትደሊ፡ ምልክታ ከተእቱ የድሊ። ኪፍቀደልካ ዝከኣል ድማ፡

- ቅድሚ ሕጂ፡ ካብቲ ዝፍቀደልካ ልቓሕ ዝውሓደ ወሲድካ ምስ ትጸንሕ፡ ምስቲ እዋናዊ ብዝሒ ስድራቤት ዝመጣጠን ክትልቕሑ ዝፍቀደልካ ልቓሕ፡ ክብ ከተብሎ ምስ እትደሊ።
- ካብ ኣቕሑ ዘለዎ ክራ ገዛ፡ ናብ ኣቕሑ ዘይብሉ ክራይ ገዛ ምስ ትግዕዞ
- ኣብ ሽወደን ቐልዓ ምስ ትወልድ
- ካብቲ ኮሙናዊ ናይ ስደተኛታት ምቕባል መደብ እትወት ዝኾኑ ኣባላት ስድራ ቤት ምስ ዝውሰኹኻ እዩ።

ኣባል ስድራ ቤት ትባሂሉ ዝጸዎ፡ በዓል ቤት ወይ በዓልቲ ቤት ወይ ትሕቲ 21 ዓመት ዝዕድሚኡ ወላድ እዩ። ዋላኳ ካብቲ ናብ ኮሙን ዝተመደብካል ስለት 2 ዓመት ሓሊፉ እንተኾነ፡ ልቓሕ ይፍቀድ እዩ። ንሰብ ሓዳር ወይ ብሓዳር ነበርቲ ዝፍቀድ ገንዘብ፡ ናይ ሓባር ናይ ክልቲኦም ልቓሕ ማለት እዩ።

ሓደ ካብ ሰብ ሓዳር ምምጽኡ፡ ተወሳኺ ልቓሕ ምስ ዚፍቀድ፡ ነቲ ምሉኡ ልቓሕ ናይ ምክፋል፡ ሓባራዊ ሓላፍነት ይህልዎ።

## ክፍሊት ንመሳሰሎ ልቓሕ

ናይቲ ጉዳይ መሳሰሎ ተባሂሉ፡ ካብቲ ዝፍቀደልካ ልቓሕ ክትቐበሎ ከሎኻ፡ 300 ክራውን ክጎድለካ እዩ። ንመመላእታ ልቓሕውን ብተመሳሰሎ ኣገባብ 100 ክራውን ይጎድለካ።

## ኣገባብ ኣክፋፍላ ከመይ ይመስል?

ኣክፋፍላ ልቓሕ ብ ስዊድ-ባንክ ይፍጸም። እቲ ኣክፋፍላ ገንዘብ ብኸልተ መንገዲ ክካየድ ይኸእል።

- ብናይ ስዊድ-ባንክ መኸፈሊ ወረቐት። እዚ ሓደ ዓይነት ቸክ ኮይኑ፡ ኣብ ስዊድ-ባንክ ኪደኻ ዝሸረፍ ኢዩ።
- ኣብ ናትካ/ኪ ሕሳብ። እዚ ኣብ ስዊድ-ባንክ ዘሎ ሕሳብ፡ ወይ ውን ኣብ ካልእ ባንክ ዘሎ ሕሳብ ማለት እዩ።

እቲ ገንዘብ ናብ ናትካ/ኪ ሕሳብ ክኣቱ ምስ እትደሊ፡ እቲ ዘለካ/ኪ ሕሳብ ባዕልኻ/ኺ ምስ ናይ ስዊድ-ባንክ መኸፈሊ-ሲስተም

(SUS) ከም ዝውሃድ ክትገብር/ሪ ኣለካ/ኪ።

ኣብቲ ገንዘብ ዝኸፈለሉ ጊዜ እቲ ናይ ሕሳብ ምውሃድ ዘይተተግበረ ምስ ዝኸውን፡ ወይ ውን ሲ.ኤስ.ኤን (CSN) ናይቲ ተቐባል ገንዘብ ምሉእ ናይ መንነት ቐጽሪ ምስ ዘይህልዎም፡ እቲ ገንዘብ ብናይ ስዊድ-ባንክ መኸፈሊ ወረቐት ይኸፈል።

## ዕዳ መዓስ ይኸፈል?

ዕዳ ምክፋል እትጀምሩሉ ጊዜ፡ ካብቲ መጀመርታ ልቓሕ ዝተቐበልካል ስለት፡ ልክዕ ክልተ ዓመት እትመልኣላ ወርሒ እዩ።

ሰብ ሓዳር ወይ መቃምጥቲ ኪንኩም፡ ናይ ኣቕሑ ገዛ ልቓሕ ገንዘብ ብሓባር እንተ ተሸቐደልኩም፡ ናይ ሓባር ዝኾነ ናይ ምክፋል ሓላፍነት ዱማ ኣለኩም።

## ዕዳ ኣብ ክልተ ምምቃል

ፍትሕ እንተ ኣጋጠመ፡ CSN ነቲ ዕዳ ብስምምዕ ናይ ተለቓሕቲ ኣብ ክልተ ክምቀል ይክኣል እዩ። ከምዚ ምስ ዝኸውን፡ እቲ ዕዳ ናብ ክልቲኦም ብማዕረ እዩ ዝምቀል፡ እቲ ናይ ሓደ ዕዳ ናብቲ ናይ ካልኣይ ምሕላፍ ድማ ኣይካልን። ዕዳኻ ኣብ ክልተ ክምቀል ምስትደሊ፡ ብጽሑፍ ምልክታ ተእቱ።

ዕዳኻ ከፊልክ እትውድኣል ካብ 1 ክሳብ 15 ዓመት ኮይኑ፡ እቲ ኣክፋፍላ ዝውሰን ከምዚ ኣብ ታሕቲ ተመልኪቱ ዘሎ፡ ክክምቲ ብዝሒ ዕዳኻ ኢዩ።

ብዝሒ ልቓሕ	ዓማታት
< 10% መገምገሚ እቶት	1
< 40% መገምገሚ እቶት	3
< 80% መገምገሚ እቶት	5
< 100% መገምገሚ እቶት	7
< 110% መገምገሚ እቶት	8
< 120% መገምገሚ እቶት	10
> 120% መገምገሚ እቶት	15

(ኣብ 2010 ከም መገምገሚ እቶት ዚሕሰብ 42 400 ክራውን እዩ)።

## ወለድ ናይ ልቓሕ ብኸመይ ይጽብጸብ?

እቲ ዝኸፈል ወለድ ኣብ ዓዓመት ብመንግስቲ እዩ ዝውሰን። እቲ ወለድ ክሕሰቡ ዝጀምር ጊዜ ድማ፡ ካብታ ገንዘብ ዝተቐበልካል መጀመርታ መዓልቲ እዩ። ናይተን ክልተ ዕዳ ምክፋል ዘይትጀምረለን ዓመታት ወለድ ተጸብጸቡ፡ ኣብቲ ምክፋል እትጀምሩሉ ጊዜ ምስቲ ዕዳኻ ይድመር። ናይቲ ጠቐላል ድምር ዕዳ ድማ ወለድ ምክፋል ትጀምር።

ናይ 2010 ዓ.ም. ወለድ 4,9% እዩ።

**ዕዳ ብኸመይ ይኸፈል?**

አገባብ አከፋፍላ ዕዳ አብ ወወርሒ እዩ ዝግበር። እዚ CSN ዝተባህል ቤት ጽሕፈትዚ፡ ኣብ ሰሰለስተ ወርሒ፡ ዝኸፈል ዝብል ነንወርሒ እትጥቀመሉ መኸፈሊ ወረቐት ይልእኸልካ። ንኖሩ ወክፍ ክፈል ዝብል ዝመጻካ መልእኸቲ፡ 25 ክሮነር ዮኸፍል። ገንዘብ ኣብቲ ዝተወሰነልካ ግዜ ናብ CSN ምስ ዘይትኸፍል፡ ኣብቲ ዝቐጽል ወርሒ መዘኻኸሪ ወረቐት ይልእኸልካ። ንኖሩ ወክፍ መዘኻኸሪ ወረቐት መልእኸቲ ድማ፡ 50 ክራውን ትኸፍል።

እቲ አገባብ አከፋፍላ ከምዚ ዝሰዕብ ኢዩ። ብቐዳምነት ነቲ ዝተረፈካ ወይ ወዙፍ ዘሎ ናይ ክፍሊት ዕዳ ትኸፍል። ብድሕሪኡ እቲ ክትከፍሎ ዝግባካ ወለድ ትኸፍል። ቀጸሉ ድማ እቲ ቀንዲ ናይቲ ልቓሕ ዕዳ እናበለ፡ ብቐደም ተኸተል ኢኻ ትኸፍል።

**አቐዲምካ ብድሌትካ ምኸፋል**

አቐዲምካ ብድሌትካ ዕዳኻ ክትመልስ ምስ ትደለ፡ ትኸእል ኢኻ። እቲ ብድሌትካ እትኸፍሎ ዕዳ፡ ብ ባንክጂሮ ቁጽሪ 5201-1053 ወይ ፖስትጂሮ ቁ. 4765101-3 አቢልካ ትኸፍሎ። አስተውዕል!! ኣብቲ መኸፈሊ ወረቐት፡ ስምካ፡ አድራሻኻ ክምኡ ውን ናይ ዕዳኻ ቁጽርን፡ ናይ መንነትካ ቁጽርን (ፐርሶንነት) ክትጽሕፈሉ፡ አዝዩ አገዳሲ እዩ። ብኢንተርኔት ክትከፍሉ እንተድኣ ደሊኹም፣ ካብ ሆረሞ ዝጥለብ ኣደ ሠሥ-ዝብል ቍጽሪ ክጥቀሙ አሎኩም።

**ምኸፋል ምስ ዘይትኸእል?**

እቶትካ ትሑት ኮይኑ፡ ዕዳ ናይ ምኸፋል ጸገማት ምስ ዘንገፈካ፡ እቲ ዕዳ ምኸፋል ምጅማር ክጸንፋልካ ወይ እቲ ብብእዋኑ ክትከፍሎ ገንዘብ ክጎድለልካ ምልክታ ከተእቲ ትኸእል ኢኻ። እዚ ዕዳ ንምኸፋል ጠጦው ንኸብለልካ እትመልእ መመልከቲ

ወረቐት፡ ምስታ ቐዳመይቲ ክፈል እትብል ወረቐት ተተሓሓዙ ክላኸልካ እዩ።

ዕዳኻ ምኸፋል ካብ ምጅማር ጠጦው ክብለልካ ወይ እቲ ምጉዳል ናይቲ ብብእዋኑ እትኸፍሎ ዕዳ ኒኸውሰናልካ ኣብ ግምት ዝኣቲ፡ እቲ ብሰባይን ሰባይትን ኣብ ውሽጢ ኣደ ዓመት፡ ብደሞዝ ይኸኑን ብናይ ርእሰ ማል ወይ ብንግዲ ዝኣቲ ጥቕላላ ገንዘብ ኣብ ግምት ምእታዉ እዩ።

እቶም ዕዳ ኣብ ምኸፋል ምጅማር ጠጦው ክብሉ ዝተፈቐደሎም ወይ ናይቲ ብእዋኑ ዝኸፈል ዕዳ ምጉዳል ዝተፈቐደሎም ሰባት፡ እቲ ኣብቲ ውሽጢ ዓመት ክኸፍልዎም ዝነበሮም ወለድ እናተሞህሉ፡ ኣብቲ ዕድሓም ተወሳኺ እዩ ዝኸውን። ዕዳኻ ምኸፋል ኣብ ምጅማር ጠጦው አቢልካ፡ እቲ ዕዳኻ ተሞህሉ አጸቢቐ ክብ ይብል። ውሕድ ዝበለ ገንዘብ ጥራይ ክትከፍልክፍቀደካ ክትሓትት ዕድል አሎ።

ኣብ ወጻኢ ዝቐመጥ ሰብ፡ ዕዳ ምኸፋል ኣብ ምጅማር ጠጦው ክብለሉ ከመልክት ንዝደለ፡ ንዕኡ ዝገልግል ካልእ ሕግታት ስለ ዘሎ ብዛዕብኡ ዝበለጸ ሓበሬታ ካብ CSN ክርከብ ይከእል።

ዕዳ ምኸፋል ካብ ምጅማር ጠጦው ንኸተብል ዝፍቀደልካ፡ ብብዓመቱ እናአመልከትካ እዩ።

**ዕዳ ኸትመሓር ይከአልዶ?**

ዕድኡ ካብ ምኸፋል ንኸምሓር ምልክታ ክእቲ ዝኸእል ሰብ፡ እቲ ዕድሚኡ ካብ 65 ዓመት ንላዕሊ ዝኸኑ ሰብ ወይ ኣደ ሰብ ብምድናስ፡ ዓቕሙ ኣብዘይማሓየሽ ኩነታት ወዲቁ፡ ናብ ስራሕ ዓለም ከምዘይምለስ ኮይኒ ምስ ዝርከብ እዩ።

ሞት እንተ ኣጋጠመ፡ እቲ ዕዳ ብቐጥታ ይሰረዝ።

**ሓበሬታ ኣብ ኢንተርኔት**

ሓበሬታ ብዛዕባ ልቓሕ ኣቐሑ ገዛ ኣብዚ ዝሰዕብ አድራሻ ኢንተርኔት ክትረክብ ትኸእል። WWW.CSN.SE

**ምቕያር አድራሻ**

ኣብ ሃገር ሽወደን አድራሻኻ ምስ ትቕይር፡ ናብ ህዝባዊ መዝገብ ከተመልክት ይግብአካ። ንቤት ጽሕፈት CSN ውን እንተሓበርካ ጽቢቕ እዩ። ኣብ ወጻኢ ሃገር እናተቐመጥካ አድራሻካ ምስ እትቕይር ግን፡ ብቐጥታ ናብ CSN አድራሻኻ ከተመልክት ግዴታ አሎካ።

**ተወሳኺ ሓበሬታ**

ብተወሳኺ ሓበሬታ ምስ ትደለ፡ ምስዚ ኣብ ታሕቲ ዚወሃብ ዘሎ አድራሻ ርክብ ግበር።

CSN  
Hemutrustningslån  
851 82 SUNSVALL  
ቁጽሪ ቴሌፎን 0771-276 100  
ዝድወለሉ ሰዓታት 9.00-12.00  
ቁጽሪ ቴሌፋክስ 060-18 60 06  
E-post: hemutrustningslån@CSN.se  
Webbplats: www.csn.se

እዚ ናይ ጽሑፍ ሓበሬታ እዚ፡ ናብ ቋንቋታት ኣልባንያ፣ ዓረብ፣ እንግሊዝ፣ ፈረንሳይ፣ ስዊን ኩርዲስታን፣ ፐርቫይ፣ ሮማኒ፣ ሩማንያ፣ ሩሲያ፣ ኤስቶኒ፣ ሶማሊያ፣ ስፓኛ፣ ደቡብ ኩርዲስታን፣ ትግርኛ፣ ቱርኪ፣ ቪትናምን ባዲናን ተተርጉሙ ይርከብ።

ብሓላፍነት ሴማንቲክስ ናይ ትርጉም ዝተዳለወ

